

Ηράκλειο Κρήτης, 3/11/97

ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΗΓΕΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, αναφερόμενος, κατά την απογευματινή σύνοδο, στα ζητήματα της δεύτερης θεματικής ενότητας των εργασιών της Διαβαλκανικής Συνάντησης Ηγετών, που αφορούν θέματα ασφάλειας και συνεργασίας στα Βαλκάνια, καθώς και στην εμπέδωση σχέσεων καλής γειτονίας και σταθερότητας στην περιοχή, είπε τα εξής:

Φίλοι συνάδελφοι,

Ο χώρος της Βαλκανικής χερσονήσου υπήρξε από παλιά χώρος εντάσεων και αντιπαραθέσεων. Άλλοτε η πολιτική, θρησκευτική και πολιτιστική πολυμορφία της περιοχής και άλλοτε η ιδιαίτερα ευαίσθητη γεωπολιτική της θέση, αποτέλεσαν τις αιτίες ή έδωσαν τις αφορμές για εξελίξεις και συγκρούσεις, ώστε κάποιοι να ονομάσουν την περιοχή μας «πυριτιδαποθήκη της Ευρώπης». Η μεταπολεμική πολιτική κατάσταση που γέννησε τον «ψυχρό πόλεμο» συγκάλυψε προβλήματα, χωρίς να τα λύσει, δημιούργησε νέα. Οι δραματικές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές τα τελευταία οκτώ χρόνια, που συγκλόνισαν την Ευρώπη και ιδιαίτερα την ευρύτερη περιοχή στην οποία ζούμε, ανέδειξαν προβλήματα που σε ορισμένες περιπτώσεις απειλούν την ειρήνη, την ασφάλεια και την ευημερία των λαών μας.

Κύρια ευθύνη όλων μας είναι ν' αποτρέψουμε την συγκρουσιακή ροπή που ελλοχεύει σε κάποιες ιδέες, κατάλοιπα άλλων εποχών. Το πραγματικό τίμημά τους είναι η καθυστέρηση και η υποανάπτυξη. Πρέπει να συσπειρωθούμε πάνω σε άλλες βάσεις και αρχές. Στο τέλος του αιώνα που διανύουμε οφείλουμε να αναδείξουμε σε κεντρική ιδέα της δράσης μας την ειρήνη, την ασφάλεια και τις σχέσεις συνεργασίας και φιλίας των λαών μας. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι στη σημερινή εποχή μόνο μέσα από αυτούς τους δρόμους μπορούμε να επιδιώξουμε και να πετύχουμε ανάπτυξη και καταξίωση σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον, όπου όλοι εξαρτώνται από όλους. Το κρίσιμο ερώτημα είναι επομένως με ποιά μέσα επιδιώκουμε να πετύχουμε αυτούς τους

στόχους, δίνοντας στην ιστορική εξέλιξη της Νοτιανατολικής Ευρώπης καινούργιο περιεχόμενο, μια νέα πνοή.

Τρία ζητήματα είναι αποφασιστικής σημασίας για τη νέα εποχή:

Πρώτον: Σήμερα όσο ποτέ άλλοτε η διεθνής κοινωνία στηρίζεται στο διεθνές δίκαιο ή διαμορφώνει οργανισμούς, που δρουν και αποφασίζουν στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου. Οι κανόνες αυτοί του διεθνούς δικαίου είναι που ορίζουν τα θεμιτά πλαίσια αποφάσεων, πρωτοβουλιών, δράσεων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο κινήθηκαν και αναπτύχθηκαν μεταπολεμικά οι κοινωνίες στην Δυτική Ευρώπη. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, διασφάλισαν τα ζωτικά τους συμφέροντα και χάραξαν τις επιλογές τους εγκαταλείποντας επιθετικότητες και ιδέες για αλλαγές συνόρων ή για την επιβολή της θέλησης του ισχυρότερου. Το ιστορικό παράδειγμα της σχέσης Γαλλίας και Γερμανίας που μετέτρεψαν την εχθρότητα σε φιλία είναι το πιο διδακτικό. Πρέπει κι εμείς να προχωρήσουμε σ' αυτή την κατεύθυνση, δεν έχουμε άλλο δρόμο.

Δεύτερο: Το πως ξεπερνούμε προβλήματα και πως επιτυγχάνουμε τους εθνικούς μας στόχους εξαρτάται αποφασιστικά και απ' το ερώτημα «τι κοινωνία επιδιώκουμε, σε ποια κατεύθυνση κινούμαστε εμείς ως πολιτικές ηγεσίες των λαών μας». Η δημοκρατία, η ελευθερία, το κράτος δικαίου και τ' ανθρώπινα δικαιώματα, η παροχή ίσων δυνατοτήτων στους πολίτες και η κοινωνική δικαιοσύνη αποτελούν σήμερα πια τα θεμέλια κάθε δίκαιης, ζωντανής και προηγμένης κοινωνίας. Η κοινωνία των πολιτών είναι το μεγάλο ζητούμενο και η παιδεία που παρέχουμε, τα κοινωνικά πρότυπα που προβάλλουμε, οι ιδέες που διακινούμε είναι αποφασιστικές για τη δημιουργία της. Καμιά πολιτική για την καταπολέμηση της κάθε μορφής εγκληματικότητας, για την οποία θα πρέπει άμεσα να ενεργήσουμε, δεν μπορεί να επαρκέσει αν δεν κινηθούμε συγχρόνως στην κατεύθυνση διαμόρφωσης μιας κοινωνίας με αυτά τα χαρακτηριστικά. Η μετάβαση σ' αυτή την κοινωνία είναι δύσκολη. Σε κάθε χώρα υπάρχουν ιδιαιτερότητες, ιστορικές καταβολές και τραύματα, ριζωμένες αντιλήψεις. Πρέπει, ωστόσο, να προχωρήσουμε σ' αυτή την κατεύθυνση, να μάθουμε από τις εμπειρίες άλλων, ν' ανταλλάξουμε απόψεις για μια συνολικά αλληλέγγυα προσπάθεια σ' αυτή την κατεύθυνση.

Τρίτο κρίσιμο ζήτημα είναι η προώθηση της οικονομικής συνεργασίας, στην οποία ήδη αναφερθήκαμε, αλλά και της συνεργασίας και επικοινωνίας των λαών μας, των κάθε μορφής κοινωνικών φορέων που θα φέρουν τους λαούς μας πιο κοντά, θα τους δώσουν δυνατότητες για κοινές πρωτοβουλίες. Πανεπιστήμια και μορφωτικά ιδρύματα, επιστημονικοί και επαγγελματικοί σύλλογοι, πολιτιστικές οργανώσεις και σύνδεσμοι εργαζομένων, τοπικές αρχές όχι μόνο στις συνοριακές γραμμές, αλλά οπουδήποτε στην περιοχή μας πρέπει να ξεκινήσουν τον

δημιουργικό διάλογο. Να συναντηθούν για τα κοινά συμφέροντα, να δημιουργήσουν μέσα στις ίδιες μας τις κοινωνίες το μεγάλο ρεύμα ειρήνης, συμφιλίωσης, συνεργασίας και δημιουργικότητας, στη νέα περίοδο που εγκαινιάζουμε σήμερα στην Νοτιανατολική Ευρώπη.

Φίλοι συνάδελφοι,

Εμείς είμαστε αποφασισμένοι να συμβάλλουμε και στις τρεις αυτές κατευθύνσεις με όλες μας τις δυνάμεις. Να συνεχίσουμε να παρέχουμε τις υπηρεσίες μας, όπως έχουμε πράξει μέχρι τώρα, εφόσον μας ζητείται. Να πάρουμε μαζί σας νέες πρωτοβουλίες που θα μας φέρουν πιο κοντά στη νέα αυτή πραγματικότητα. Να στηρίξουμε τις προσπάθειες όσων επιθυμούν να προσεγγίσουν ή και να γίνουν μέλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO. Να βοηθήσουμε συνολικά και ουσιαστικά τους φίλους γειτονικούς λαούς στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό τους. Μπορούμε όλοι μαζί να γυρίσουμε τη σελίδα της Ιστορίας και ν' ανταποκριθούμε στα οράματα όχι μόνο των λαών μας αλλά και των λαών ολόκληρης της Ευρώπης για μια νέα πραγματικότητα ειρήνης, ανάπτυξης, ευημερίας, δημοκρατίας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Ο δρόμος είναι δύσκολος, θα έχει εμπόδια, θα ακουστούν αντίθετες φωνές. Εμείς όμως πρέπει να προχωρήσουμε, αυτή είναι η ευθύνη μας απέναντι στους λαούς μας.